

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Правил приладового обліку природного газу» (далі – проєкт наказу), а також документи, що надані до нього листом Міністерства енергетики України від 03.10.2022 № 26/1.1-7.3-14391.

За результатами проведеного аналізу проєкту наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проєктом наказу пропонується затвердити Правила приладового обліку природного газу (далі – Правила), з метою встановлення вимог до складових частин вимірювальних систем визначення кількості та енергії природного газу, правил експлуатації приладів обліку, порядку вимірювання обсягів природного газу та а також методик виконання вимірювань кількості природного газу.

Однак при опрацюванні проєкту наказу ДРС встановила, що розробником під час його підготовки не дотримано вимог статей 4, 5 та 8 Закону.

Так, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проєктів регуляторних актів з урахуванням як самого проєкту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проєкту акта (далі – АРВ).

Відповідно до вимог статті 1 Закону АРВ – документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 413 від 27.10.2022

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 4FD4BFDE9E1BAF3A04000008869000DF390100

Дійсний: з 14.06.2022 19:27:10 по 14.06.2023 19:27:10

ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проєкту регуляторного акта принципам державної політики.

В контексті вищезазначеного розробнику необхідно привести АРВ у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами) (далі – Методика).

Так у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання; зробити аналіз цієї проблеми та оцінку її важливості, зокрема, зробити короткий аналіз причин, через які вона виникла, та описати масштаб проблеми.

Однак розробником не доведено, що надана для погодження редакція проєкту наказу дозволить вирішити визначені проблеми та досягнути задекларованих цілей.

Крім того в Правилах вказано, що вони розроблені відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» з метою встановлення вимог до складових частин вимірювальних систем визначення кількості та енергії природного газу (далі – вимірювальні системи), правил експлуатації приладів обліку, порядку вимірювання обсягів та визначення фізико-хімічних показників природного газу, нафтового (попутного) газу, газу (метану) вугільних родовищ та газу сланцевих товщ, газу колекторів щільних порід, газу центрально-басейнового типу, сумішей природного газу з воднем та біометану (далі – природний газ) під час його транспортування, розподілу, постачання, зберігання та споживання, а також методик виконання вимірювань кількості природного газу методом змінного перепаду тиску та з використанням лічильника газу з пристроєм перетворення об'єму газу.

Проте в розділі I вищевказані положення належним чином не відображені, замість чого зазначено лише про те, що Правила визначають взаємовідносини між суб'єктами господарювання під час передачі з газорозподільних мереж споживачу природного газу.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми.

Натомість задекларована розробником ціль сформульована досить абстрактно та формально, зокрема вказано що цілями державного регулювання проєкту є затвердження Правил приладового обліку природного газу та визнання таким, що втратив чинність, наказ Міністерства палива та енергетики України від 27 грудня 2005 року № 618, оскільки із поданої інформації неможливо зробити висновок, як норми проєкту наказу вплинуть на її досягнення.

Зауважуємо, що викладені розробником цілі впровадження відповідного регулювання викладені без використання термінології, яка вказувала б на

завершеність процесу (зменшити, збільшити тощо) та без застосування вимірюваних якісних, кількісних та часових показників одночасно, а тому необхідність прийняття проєкту наказу не доведена.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник проєкту регуляторного акта повинен навести опис усіх можливих альтернативних способів досягнення встановлених цілей з короткою характеристикою переваг та недоліків кожного. У цьому розділі також необхідно визначити вид впливу регулювання на основні групи, тобто які вигоди отримують або які витрати понесуть держава, громадяни, суб'єкти господарювання.

Однак під час опису Альтернативи 2 «Залишення існуючої ситуації без змін» розробником допущено ряд смислових та орфографічних помилок, зокрема зазначено, «Заложена існуючої ситуації без замен призведе до:».

Крім того, розробник обмежився виключно текстовим та формальним описом вигод і витрат держави та громадян від застосування обраної Альтернативи 1 «Прийняття проєкту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Правил приладового обліку природного газу». Натомість розробником взагалі не зазначено інформації про вигоди і витрати суб'єктів господарювання від застосування та під час визначення сумарних витрат за вказаною альтернативою.

При цьому Альтернатива 2 взагалі не проаналізована. Натомість зазначено, що при збереженні існуючого регулювання відсутні будь-які вигоди та витрати для держави та суб'єктів господарювання.

Наголошуємо, що факт відсутності належним чином проведеного економічного аналізу запропонованих альтернатив не дозволяє в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, яка потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного.

Зазначене є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

Слід наголосити, що у цьому розділі розробником визначено лише заходи які має здійснити Міністерство енергетики України.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не здійснені розрахунки витрат, на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатками 2 та 3 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат.

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, в порушення вимог пункту 10 Методики, розробник не визначив *додаткові дані, які безпосередньо пов'язані з дією регуляторного акта*, та яких, відповідно до вимог Методики, повинно бути у кількості не менше трьох показників.

Звертаємо увагу розробника, що недотримання ним вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено вимогами статті 10 Закону.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проєкту наказу та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики: доцільності, ефективності, збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону та статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проєкту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Правил приладового обліку природного газу».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР